

Республика Татарстан
Исполнительный комитет
Новоимянского сельского
поселения Сармановского
муниципального района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының
Яңа Имән авыл жирлеге
башкарма комитеты

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
«22» август 2024 ел

КАРАР
№11

Салым түләүчеләргә язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт
курсатуңең административ регламентын һәм салымнар һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча салым агентларына
раслау турында

Салымнар һәм жыемнар өлкәсендә салым законнарын бозуларны бетерү
турында күзаллауны карап, 2024 елның 10 июнендәге 02-07-02-2024/Прдп-313-24-
20920032 номерлы, Россия Федерациясе Салым кодексы, 2010 елның 27
июлендәге Федераль закон "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсатуне
оештыру турында" 210-ФЗ номерлы закон нигезендә Яңа Имән авыл жирлеге
авыл жирлеге Башкарма комитеты карап итә:

- Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану
мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма
аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт курсату буенча күшымтада бирелә
торган административ регламентны расларга.
- Әлеге каарны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның
рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукий мәғлүмат рәсми
порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Интернет мәғлүмат-
телекоммуникация чөлтәрендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
- Әлеге каар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

Яңа Имән авыл жирлеге
Башлыгы

Р.Ф.Гараев

Сарман районы Яңа Имән авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесенең
22.08. 2024 №11 карары белән
РАСЛАНГАН

Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салым һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма анлатмалар бири
буенча муниципаль хезмәт күрсәту административ регламенты

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль норматив хокукий актларны
куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма
анлатмалар бири буенча муниципаль хезмәт күрсәту буенча әлеге административ
регламент (алга таба - административ регламент) - Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районның Яңа Имән авыл жирлеге башкарма комитетиның
(административ процедуралар) стандартын, составын, аларның срокларын һәм
эзлеклелеген (административ процедуралар) билгели, муниципаль хезмәт
башкарганда салым һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану
мәсьәләләре буенча авыл жирлеге администрациясенә кергән мөрәжәгатьләргә
язма анлатмалар карау һәм әзерләү буенча муниципаль хезмәт башкарганда.

1.2. Норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып
чыгару чыганакларын күрсәтеп, муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры жайга
сала торган норматив хокукий актлар исемлеге:

- Россия Федерациисе Конституциясе ("Россия газетасы", 25.12.1993, N 237);
- Россия Федерациисе Салым кодексы (беренче өлеш) ("Россия Федерациисе
законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 ст.);
- «Россия Федерациисендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль
закон (Россия Федерациисе законнары жыентығы, 06.10.2003, N 40, 3822 статья);
- Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 27.07.2010
N 210-ФЗ номерлы Федераль закон (Россия газетасы), 30.07.2010, N 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнең тасвиirlамасы.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гаризалар булып Россия Федерациисе
гражданнары, юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, чит ил гражданнары һәм
гражданлыгы булмаган затлар тора, моңа дәүләт органнары һәм аларның
территориаль органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнары һәм
аларның территориаль органнары, жирле үзидарә органнары керми), шулай ук
Россия Федерациисе халықара шартнамәләрендә яисә Россия Федерациисе
законнарында билгеләнгән очраклар керми (алга таба - мөрәжәгать итүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул
исәптән гариза биргәндә (жибәргәндә), Россия Федерациисе законнары нигезендә
яисә мөрәжәгать итүчеләргә аларны Россия Федерациисе законнарында
билгеләнгән тәртиптә бирү хокукина ия затлар, муниципаль хезмәт күрсәткәндә

мөрәжәгать итүчеләр исеменнән чыгыш ясау вәкаләтләренә (алга таба - вәкаләтле вәкил) ия булырга мөмкин.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәту кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту кагыйдәләре турында мәгълүмат телефон һәм почта элемтәсе, электрон почта чараларыннан файдаланып, авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында, мәгълүмат стендында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гаризалар турыйдан-туры авыл жирлеге администрациясе, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре (алга таба - МФЦ) аша яисә электрон почта аша жибәрелә.

Авыл жирлеге администрациясе Татарстан Республикасы, Сарман муниципаль районы, Яңа Имән авыл жирлеге Күтәмәле авылы, Гагарин урамы, 23 нче йорт адресы буенча урнашкан.

Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызыксынучы затларны Яңа Имән авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (алга таба - авыл жирлеге администрациясе белгече) кабул итү режими: дүшәмбәдән пәнҗешәмбәгә кадәр 08.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес.

Эш көне булмаган бәйрәм көненә кадәр муниципаль хезмәт 08.00 дән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 дән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес белән күрсәтелә.

Телефоннар: 8(8555)9 4-36-54

Муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүмат булган рәсми сайтларның адреслары: <https://sarmanovo.tatarstan.ru/>.

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту процедурасы турында мәгълүмат түбәндәгеләрдән алынырга мөмкин:

- шәхсән мөрәжәгать иткәндә;
- почта, телефон элемтәсе һәм электрон почта чараларын кулланып;
- мәгълүматны администрациянең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән;
- авыл жирлеге хакимиятенең мәгълүмат стенды белән.

Язма мөрәжәгатькә жавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ рәвешендә, язма мөрәжәгатьне теркәү вакытыннан утыз календарь көннән артмаска тиеш.

Язма мөрәжәгатьләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы затка куелган сорауларга төгәл һәм аңлаешлы жавап бирелә, жавапны әзерләгән белгечнең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры күрсәтелә. Мөрәжәгатькә язылган жавап почта аша кызыксынучы затка яки мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына жавап биргәндә вазыйфаи затлар мөрәжәгать итүчеләргә муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча жентекләп хәбәр итәләр. Телефон шалтыравына жавап авыл жирлеге администрациясенең исеме турындағы мәгълүмматтан башланырга тиеш, аңа гражданин, фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы - булган очракта) телефон шалтыравын кабул иткән авыл жирлеге администрациясе белгече шалтыратырга тиеш. Звонок алган белгечкә куелган сорауларга мәстәкыйль жавап бирү мөмкин булмаган очракта, телефон шалтыравы башка вазыйфаи затка адреслана (кучерелә) яки мөрәжәгать иткән кешегә тиешле мәгълүмат алырга мөмкин булган телефон номеры хәбәр ителә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, рәвеше һәм урыны.

авыл жирлеге администрациясенең рәсми сайты <https://sarmanovo.tatarstan.ru/>, мәгълүмати стенды, региональ дәүләт мәгълүмат системалары - Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы түбәндәгө мәгълүматны үз эченә ала:

- авыл жирлеге администрациясенең эш урыны һәм эш графигы, шулай ук курсәтелгән мәгълүматны алу ысууллары турында;
- муниципаль хезмәтне турыйдан-туры күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе белгеченең белешмә телефоннары турында;
- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә һәм аның электрон почтасы адресында авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайты адресы турында;
- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының, Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының адреслары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүмат, муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында белешмәләр алу тәртибе турында, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан, Бердәм дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан файдаланып;
- муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документлар исемлеге, аларның формасы, тузыру үрнәкләре, алу ысулы турында, шул исәптән электрон рәвештә;
- муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга сала торган норматив хокукий актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

2.1. Муниципаль хезмәт исеме: салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе исеме.

Муниципаль хезмәтне авыл жирлеге администрациясе белгече (алга таба - администрация белгече) бирә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнең нәтижәсе - салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язмача аңлатма.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту срокы.

2.4.1. Мөрәжәгать итүчеләрнең салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча мөрәжәгатьләре тиешле мөрәжәгать кергән көннән алып утыз календарь көн эчендә администрация белгече тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә карала. Администрация белгече каары буенча күрсәтелгән срок, мөрәжәгать юллаган мөрәжәгать итүчегә хәбәр итеп, аны карау срокын озайту турында озайтылырга мөмкин.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтуне туктатып тору өчен Россия Федерациясе законнарында нигезләр каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсө булган документ адресатка поста адресы (электрон поста адресы) аша жибәрелә яисә имза салынган вакыттан алып 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту өлөгө административ регламентның 1 бүлегенең 1.2 пунктында күрсәтелгән норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп ителә торган документларның (аларның күчермәләренең) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен мөрәжәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси әшмәкәр) авыл жирлеге администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында язма мөрәжәгать (алга таба - мөрәжәгать) жибәрә.

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документлар исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясенә кергән мөрәжәгать итүченең салым һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны (алга таба - мөрәжәгать) куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында ирекле рәвештә яисә электрон документ рәвешендә бәян ителгән мөрәжәгате муниципаль хезмәт күрсәтүгә нигез булып тора.

2.6.3. Мөрәжәгать итүче үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри тәртиптә түбәндәгеләрне күрсәтә:

- жирле үзидарә органының исеме, яисә житәкченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яисә язма мөрәжәгать жибәрелгән тиешле затның вазыйфасы;
- мөрәжәгатьне жибәргән гражданның исеме яисә фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
  - жавап жибәрелергә тиешле мөрәжәгать итүченең тулы поста адресы;
  - мөрәжәгать итү эчтәлеге;
  - затның имзасы;
  - мөрәжәгать итү датасы.

Кирәк була калса, үзенең дәлилләрен раслауга мөрәжәгать итүче язма мөрәжәгатькә документлар һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язып куя.

2.6.4. Юридик затның язма мөрәжәгате мөрәжәгать итүченен реквизитларын, даталарын һәм теркәлү номерын, тиешле документларны имзалау хокукуна ия житәкчे яисә вазыйфаи зат имзасын куеп, бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында кергән мөрәжәгать әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә мөрәжәгать итүче, җавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, мөрәжәгать итүче үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), электрон почта адресын һәм, әгәр җавап язма рәвештә жибәрелергә тиеш булса, почта адресын һичшикsez күрсәтә. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә электрон рәвештә кирәkle документларны һәм материалларны күшүмтә итеп бирергә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә жибәрергә хокуклы.

Администрациянең җаваплы заты шәхсән кабул иткәндә, мөрәжәгать итүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенең телдән мөрәжәгатенен эчтәлеген бәян итә.

2.6.6. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән документлар һәм мәгълүмат тапшыруны яисә муниципаль хезмәт күрсәтугә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мәнәсәбәтләрне җайга сала торган норматив хокукий актлар белән тапшыру яисә гамәлгә ашыру каралмаган гамәлләрне башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясе тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнары белән каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән түбәндәге очракларда баш тартырга тиеш:

2.8.1. Әгәр язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәрگән гражданның фамилиясе яки җавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәжәгатькә җавап бирелми.

2.8.2. Әгәр язмача мөрәжәгать тексты уқылышка бирелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелми, һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карау өчен юллама бирелми, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә мөрәжәгать жибәрگән гражданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылышка бирелсә.

2.8.3. Әгәр гражданның язма мөрәжәгатендә әлегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма җаваплар берничә тапкыр бирелгән сорая булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яисә хәлләр

китерелмәсө, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат йә вәкаләтле зат шул сорауга карата чираттагы мөрәжәгатьнең нигезесез булуы һәм граждан белән язышуны туктату турында карап кабул итәргә хокуклы, курсателгән мөрәжәгать һәм элек жибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге карап турында мөрәжәгатьне жибәргән граждан хәбәр итә.

2.8.4. Әгәр дә мөрәжәгатьтә қуелган сорауның асылы буенча дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне фаш итмичә генә, мөрәжәгать жибәргән гражданинга, курсателгән белешмәләрне таратуның ярамаганлыгына бәйле рәвештә, анда қуелган сорауның асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.8.5. Әгәр мөрәжәгатьтә вазыйфаи затның, шулай ук аның гайлә әғъзаларының, тормышы, сәламәтлеге һәм мәлкәте турында цензурасыз яисә мысыкллы әйтелмәләр булса, мөрәжәгатьне анда қуелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгать жибәргән гражданинга хокук белән файдалануның ярамавы турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламентның 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында курсателгән нигезләрдән тыш, электрон хәбәрләр рәвешендә кергән мөрәжәгатьләрне караудан баш тарту өчен нигез булып шулай ук авторның үзе турында дөрес булмаган белешмәләрне һәм (яисә) җавап бирү өчен адресны курсатуе торырга мөмкин.

2.8.7. Мөрәжәгать итүче, мөрәжәгатьтә қуелган мәсьәләләрнең асылы буенча житкерелмәгән сәбәпләр алга таба бетерелгән очракта, авыл жирлеге администрациясенә мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хезмәт курсаткәндә мөрәжәгать итүчедән алына торган түләү күләме.

Муниципаль хезмәт түләүсез нигездә курсателә.

2.10. Муниципаль хезмәт курсату турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт курсату нәтижәсен алганда чиратта көтүнең максималь срокы.

Муниципаль хезмәт курсату турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт курсату нәтижәсен алганда чиратта көтү срокы 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт курсату турындагы гарызнамәсен теркәү срокы.

Мөрәжәгать авыл жирлеге администрациясенә кергән вакыттан алып 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хезмәт курсателә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт курсату турындагы гарызнамәләрне тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре булган мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль хезмәт курсату өчен кирәклө документлар исемлегенә, шул исәптән курсателгән объектлардан инвалидларның файдалана алышын тәэмин итүгә карата таләпләр.

Бинага якын урнашкан территория парк урыннары белән жиһазландырылган булырга тиеш (шул исәптән инвалидларның транспорт чаралары өчен), аларны урнаштыру өчен факттагы мөмкинлектән чыгып.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен бүләп бирелгән биналар санитария нормаларына һәм кагыйдәләренә туры килергә тиеш.

Мәрәжәгать итүчеләргә мәгълүмат бирү һәм мәгълүмат материаллары белән танышу өчен билгеләнгән урыннар документларны рәсмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыklар һәм өстәлләр белән жиһазландырыла. Мәгълүмат стендлары турыдан-туры администрация белгеченең кабинеты (эш урыны) янында урнашырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, авыл җирлеге хакимиятенең рәсми сайтында түбәндәгә мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмәтне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлар турында белешмәләр;
- гаризаларның бланкларын тутыру үрнәкләре;
- гаризалар бланклары;
- администрация белгечләренең кабул иту адреслары, телефоннары һәм вакыты;
- администрация белгечләрен кабул иту сәгатьләре;
- муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган гамәлләргә (гамәл кылмауга) карата шикаять белдерү тәртибе.

Гаризалар тутыру, гражданнарның шәхси кабул итүен көтү һәм уздыру урыннары урындыklар, өстәлләр белән жиһазландырыла, язма мәрәжәгатьләр язу өчен гаризалар һәм канцелярия әсбаплары үрнәкләре белән тәэммин ителә.

Мәрәжәгать итүчеләрне кабул иту өчен билгеләнгән кабинетлар, кабинетның номерын күрсәтеп, урындыklар, өстәлләр, канцелярия киrәk-яраклары, мәгълүмат такталары (элмә такталар) белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәтүче вазыйфаи затның эш урыны компьютер техникасы һәм муниципаль хезмәт күрсәтүне тұлыш күләмдә оештырырга мөмкинлек бирә торган оргтехника чаралары белән жиһазландырылачак.

"Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә чыгу тәэммин ителә.

Муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин иту максатларында:

- административ бинага керү инвалидларга, кресло-коляскаларда файдаланучы инвалидларны да кертеп, тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэммин итүче пандуслар, махсус коймалар һәм перилалар белән жиһазланган булырга тиеш;
- шәхси кабул иту һәм шәхси кабул иту өчен бүлмәләр санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш;
- аз мобиЛЬ килүчеләр файдалана алырлық һәм үзара бәйле функциональ процесс белән бәйле биналар үңайлылық өчен компактлы рәвештә бер дәрәжәдә урнаштырыла;

- баскычлар, коридорлар, холлар, житәрлек яктырылган кабинетлар;
- кафель һәм бусагалардан тыш идән япмалары;
- коридорлар һәм баскычлар буйлап йөргәндә диварлар буйлап күлтүксалар (тоткалар);
  - заманча оештыру техникасы һәм телекоммуникация чаралары (компьютер, факсимиль элемтә һ.б.);
  - бактерицид лампалар;
  - белешмә материаллар һәм кабул иту графигы булган стендлар;
  - функциональ яктан үңайлы, жиһазны дымлыштыругә дучар ителә торган;
  - көтүү урыннары саны факттагы йөклөнештән һәм административ бинаның мөмкинлекләреннән чыгып билгеләнә, ләкин кимендә биш булырга тиеш түгел;
  - күрү һәм мәстәкыйль хәрәкәт иту функцияләренең ныклы тайпышлары булган инвалидларны озата бару, аларга социаль, инженерлық һәм транспорт инфраструктурасы объектларында ярдәм күрсәту, инвалидлар өчен кирәkle тавыш һәм күрү мәгълүматын кабатлау.

2.13. Муниципаль хезмәтнең үтемлелеге һәм сыйфаты күрсәткечләре:

- хезмәт күрсәту турында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;
- законнар таләпләрен һәм әлеге административ регламентны үтәү;
- артык административ процедуralарны һәм административ гамәлләрне бетерү;
- мәрәжәгать итүчеләр тарафыннан тапшырыла торган документлар санын кыскарту;
- муниципаль хезмәт күрсәту срокын кыскарту;
- муниципаль хезмәт күрсәтүче администрация белгечләрен һөнәри әзерләү;
- Бөек Ватан сугышы инвалидларына, креслода хәрәкәт итүче инвалидларга, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган инвалидларга, ишетү, күрү сәләте бозылган инвалидларга чиратсыз хезмәт күрсәту.

2.15. Башка таләпләр, шул исәптән муниципаль хезмәтләрне электрон рәвештә һәм МФЦда күрсәту үзенчәлекләрен исәпкә ала:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle документлар исемлеге турында, авыл җирлеге администрациясенең эш тәртибе турында, контактлы телефоннар һәм гариза биручеләр өчен башка контактлы мәгълүмат алу;
- мәрәжәгать итүчеләр тарафыннан муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle гарызnamәне һәм башка документларны электрон рәвештә тутыру мөмкинлеге;
- мәрәжәгать итүче тарафыннан мәгълүмат-телекоммуникация технологияләреннән файдаланып муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гарызnamәне бирү мөмкинлеге;
- мәрәжәгать итүче тарафыннан муниципаль хезмәтне электрон рәвештә күрсәту турында гарызnamәне үтәү барышы турында белешмәләр алу мөмкинлеге;
- Мәрәжәгать итүче «бер тәрәзә» принцибы буенча гамәлдә булган Татарстан Республикасы территориясендә МФЦ булса, бер тапкыр МФЦга запрос жибәрү мөмкинлеге.

III. Муниципаль хезмәт күрсәту буенча административ процедуralарның составы, эзлеклелеге һәм аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедуralарны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре

3.1. Административ процедураларның әзлеклелеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ процедураларның әзлеклелеге түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мөрәжәгатьне кабул иту һәм теркәү;
- мөрәжәгатьне карау;
- мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгатькә жавап әзерләү һәм жибәрү.

3.1.1. Мөрәжәгатъләрне кабул иту һәм теркәү.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне башлау өчен мөрәжәгать итүчедән администрациягә почта, факсимиль элемтә яисә электрон рәвештә керү нигез була.

Мөрәжәгать администрациягә кергән вакыттан алып 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мөрәжәгатьне кабул иту һәм теркәү өчен жаваплылыкны документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч йөртә.

Почта элемтәсе һәм факсимиль элемтә аша жибәрелгән мөрәжәгатъләр һәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгечкә жибәрелә.

Электрон почта аша кергән мөрәжәгатъләр көн саен басылып чыга һәм документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан билгеләнгән тәртиптә администрация житәкчесе тарафыннан гади язма мөрәжәгать буларак карау өчен рәсмиләштерелә.

Документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел эшкәртүне (корреспонденцияне адреслау дөреслеген, мөрәжәгать итүнен аерылгысыз өлеше булган барлық күшымталарның һәм башка документларның булуын, гражданың мөрәжәгате мәсьәләләренең эчтәлеген уку, билгеләү) һәм кергән корреспонденцияне теркәү журналында мөрәжәгатъләрне теркәүне башкара.

Мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьне кабул иту һәм документларны теркәү өчен жаваплы белгеч теркәгән вакыттан алып 1 эш көне дәвамында Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерү уздырыла.

Документлар күшымтасы турында күрсәтелгән мөрәжәгать кергендә, документлар кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тиешле документларның булмавы турында акт төзи, ул мөрәжәгатькә беркетелә.

3.1.2. Мөрәжәгатъләрне карау.

Теркәлүне узган язма мөрәжәгатъләр администрация белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе килгән вакыттан алып 2 эш көне эчендә аңа теркәлә торган документлар тексты белән танышу нәтиҗәләре буенча:

- мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне карау администрация компетенциясенә керәме, дип билгели;
- мөрәжәгатьнен харктерын, эш срокларын һәм аларны карау срокларын билгели;
- йөкләмәне үтәүчене билгели;
- йөкләмәләрнең үтәлешен һәм әйләнешне контролъгә алуны күя.

Авыл жирлеге администрациясе житәкчесенең карары - анда куелган мәсьәләләрнен асылы буенча мөрәжәгать итүне карау йә мөрәжәгать итүчегә хат әзерләү турында, куелган мәсьәләне карау авыл жирлеге администрациясе компетенциясенә кермәгән очракта, куелган сорауга жавап бирү мөмкинлеге булмау турында резолюция.

Документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч документларны авыл жирлеге администрациясе житәкчесеннән тапшырган (кергән) вакыттан алыш 1 эш көне дәвамында гамәлдәге документлар белән берлектә администрация белгеченә мөрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Мөрәжәгатькә жаваплар әзерләү һәм жибәрү.

Администрация белгече мөрәжәгатьне карауны һәм жавап бирүне Административ регламентның 2.4.1 п. билгеләнгән срокларда әзерләүне тәэммин итә.

Администрация белгече кергән гаризаны карый һәм язма аңлатма бирә.

Сорауга жавап гади, төгәл һәм аңлаешлы формада авыл жирлеге администрациясе житәкчесе яисә аны алмаштыручи зат имzasы белән бирелә.

Жавапта шулай ук мөрәжәгатькә жавап әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), телефон номеры курсәтелә.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатенә жавапны вәкаләтле вазыйфаи заттан жавап алынган вакыттан алыш 2 эш көне эчендә авыл жирлеге администрациясе житәкчесе имзалый.

Жавапны имзалағаннан соң документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч, корреспонденцияне теркәү журналында жавап яза һәм адресатка поча аша жибәрә йә имза күйган вакыттан алыш 1 эш көне эчендә адресатка шәхсән тапшыра.

Мөрәжәгать итүчегә хезмәт күрсәту нәтиҗәсе буларак аны сайлау буенча орган (оешма) тарафыннан көчәйтепгән электрон имза белән имзаланган машина укула торган форматта документ алу мөмкинлеге тәэммин ителә.

Электрон документ формасында керә торган мөрәжәгатькә жавап электрон почта адресы буенча яисә мөрәжәгатьтә курсәтелгән почта адресы буенча язма формада жибәрелә.

IV. Административ регламентның үтәлешен тикшереп тору формалары

4.1. Жаваплы затлар тарафыннан административ регламентның нигезләмәләрен үтәүне һәм үтәүне агымдагы контрольдә тоту тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләрне билгели торган административ регламентның һәм башка хокукий актларның администрация белгече тарафыннан үтәлешенә агымдагы контроль авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Агымдагы контроль мәрәжәгатьләрне үтәү барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт күрсәту өчен жаваплы башкаручы тарафыннан үтәлу предметына тикшерү үткәрү, әлеге Административ регламент нигезләмәләре, муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләрне билгели торган башка норматив хокукий актлар нигезләмәләрен оператив ачыклау юлы белән уздырыла.

4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен сыйфаты тулылыгын планлы һәм планнан тыш тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм чоры.

Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уздырганда муниципаль хезмәт күрсәтүнен тулылыгы һәм сыйфаты муниципаль хезмәт күрсәтүгә (комплекслы тикшерүләргә) бәйле барлык мәсьәләләр яисә аерым мәсьәләләр (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшерү мәрәжәгать итүченен конкрет мәрәжәгатенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тикшерүләр үткәрү сроклары авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

4.3. Муниципаль хезмәтне үтәү барышында кабул ителә торган (башкарыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәл кылма) өчен затларның жаваплылыгы.

Администрация белгечләре муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә (башкарыла) торган үз каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмаулары) өчен Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

4.4. Муниципаль хезмәтне, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан үтәүне тикшереп тору тәртибенә һәм рәвешләренә таләпләр.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне администрациянең вәкаләтле затлары тарафыннан тикшереп тору дайими, һәрьяклы һәм объектив булырга тиеш.

Мәрәжәгатьләрне карауны аларның авторлары авыл жирлеге администрациясендә алынган мәгълүмат нигезендә, шул исәптән башкаручыдан телефон аша тикшереп тора алалар.

V. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, МФЦның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнен, хезмәткәрләренен каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) тәртибе

5.1. Мәрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) администрациянең һәм аның жаваплы затларының

каарларына һәм гамәлләренә (гамәл қылмавына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү хокуқына ия.

5.2. Мөрәҗәгать итүче шикаять белән мөрәҗәгать итә ала, шул исәптән тубәндәгә очракларда:

- муниципаль хезмәт күрсәту турындағы гарызnamәне теркәү срогы бозылганда;
- муниципаль хезмәт күрсәту срогы бозылганда;
- мөрәҗәгать итүчедән документларны яисә мәгълүматны таләп итү йә муниципаль хезмәт күрсәту өчен Россия Федерациясе норматив хокуқый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда аларны тапшыру яисә гамәлгә ашыру;
- муниципаль хезмәт күрсәту өчен Россия Федерациясе норматив хокуқый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда каралган документларны мөрәҗәгать итүчедән кабул итүдән баш тарту;
- федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокуқый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда баш тарту нигезләре каралмаган булса, муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту;
- муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәҗәгать итүчедән Россия Федерациясенең норматив хокуқый актларында, Татарстан Республикасының норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда каралмаган түләү таләп ителгәндә;
- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны төзәтүдән баш тарту йә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән срогын бозу;
- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре буенча документлар бирү срогы яисә тәртибе бозылу;
- туктатып тору нигезләре федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокуқый актларында, Татарстан Республикасының законнарында һәм башка норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда каралмаган булса, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору;
- муниципаль хезмәт күрсәткәндә гариза бирүчедән муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документларны кабул итүдән баш тартканда яисә "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындағы 1 өлешенең 4 пунктында каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документларны кабул итүдән баш тартканда һәм (яисә) дөреслеге күрсәтелмәгән документлар яисә мәгълүмат күрсәтелгән таләп.

5.3. Шикаять язма рәвештә кәгазь чыганакта, электрон рәвештә администрациягә, МФЦ я Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең МФЦ гамәлгә куючысы булып торучы тиешле органына тапшырыла.

5.3.1. Администрациянең җаваплы затлары каарларына һәм гамәлләренә (гамәл қылмауларына) карата шикаятьләр администрация башлыгы исеменә бирелә.

5.3.2. МФЦ хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять тиешле МФЦ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә қупфункцияле үзәкне гамәлгә қуючи тиешле органы житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаятьне почта аша, факсимиль элемтә ярдәмендә, МФЦ аша, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән файдаланып, администрациянең рәсми сайтыннан, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр төбәк порталыннан жибәрергә мөмкин.

5.5. Гариза бирүченең шикаятендә түбәндәгеләр булырга тиеш:

- муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яисә каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган муниципаль хезмәткәрнең исеме;

- мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр - физик зат яисә исеме, мөрәжәгать итүче - юридик зат урнашкан урын турында белешмәләр, шулай ук элемтә телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм мөрәжәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәтне күрсәтүче органның яисә муниципаль хезмәткәрнең шикаять белдерелә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

- Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның яисә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи затының каары һәм гамәл кылмавы (гамәл кылмавы) белән килешми торган дәлилләр. Мөрәжәгать итүченең дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.6. Шикаятьне караган вазыйфаи зат тарафыннан аны теркәгән көннән алыш унбиш эш көне эчендә, ә мөрәжәгать итүчедән документларны кабул итүдән баш тарткан очракта йә жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны тәзәткәндә яисә мондый тәзәтүләрнең билгеләнгән срокын бозуга карата шикаять белдергән очракта - аны теркәгән көннән соң биш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.7. Шикаятьне карау нәтиҗәләре буенча авыл жирлеге башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- шикаять, шул исәптән кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, жибәрелгән басмаларны һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсендә бирелгән документларда хаталарны тәзәтү рәвешендә, мөрәжәгать итүчегә туләтү Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралмаган акчаларны кире кайтару рәвешендә, шулай ук башка рәвешләрдә канәгатьләндерелә;

- шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарта.

5.7.1. Шикаятьне канәгатьләндерергә тиешле дип таныган очракта, мөрәжәгать итүчегә жавапта муниципаль хезмәт күрсәткәндә ачыкланган хокук

бозуларны кичекмәстән бетерү максатларында авыл жирлеге администрациясе гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлыklar өчен гафу үтенәләр həm муниципаль хезмәт алу максатларында мәрәжәгать итүчегә башкарырга тиешле алга таба гамәлләр турында мәгълүмат курсәтелә.

5.7.2. Шикаятыне канәгатьләндерелмәгән дип таныган очракта, мәрәжәгать итүчегә жавапта кабул ителгән каарның сәбәпләре турында дәлилле аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарга шикаяты бирү тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаятыне тикшерү барышында яисә нәтиҗәләре буенча административ хокук бозу яки жинаять составы билгеләре ачыкланган очракта, вазыйфаи зат, административ регламентның өлеге бүлгегенең 5.6 пункты нигезендә шикаятыләрне карау вәкаләтләре бирелгән хезмәткәр булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына жибәрә.

5.9. Административ регламентның өлеге бүлгегенең 5.7 пунктында курсәтелгән каар кабул ителгән көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча мәрәжәгать итүчегә язма рәвештә йә мәрәжәгать итүченең теләге буенча электрон рәвештә шикаятыне карау нәтиҗәләре турында дәлилләнгән жавап жибәрелә.

5.10. Мәрәжәгать итүчеләр өчен аларның судка кадәр (судтан тыш) гамәлләренә (гамәл кылмавына) həm муниципаль хезмәт курсәту барышында кабул ителгән (башкарыла торган) каарларга карата хокуклары турында мәгълүмат авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында həm мәгълүмат стендларында урнаштырыла.